

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

«ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю підготовки та навчання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та відповідності освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» їх запитам та потребам.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (*окрім першого курсу*) за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **2 семестрі 2022-2023 навч. року** за двома анкетами: «якість освітньої програми» та «якість викладання навчальних дисциплін». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

1. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Всього опитано на сайті університету за *анкетой для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми* **16 респондентів**, що склало **31%** від кількості здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» за ОПП «Облік і оподаткування» (*перший курс опитування не проходить*). Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Розподіл респондентів за курсами навчання наведено на рисунку 1.

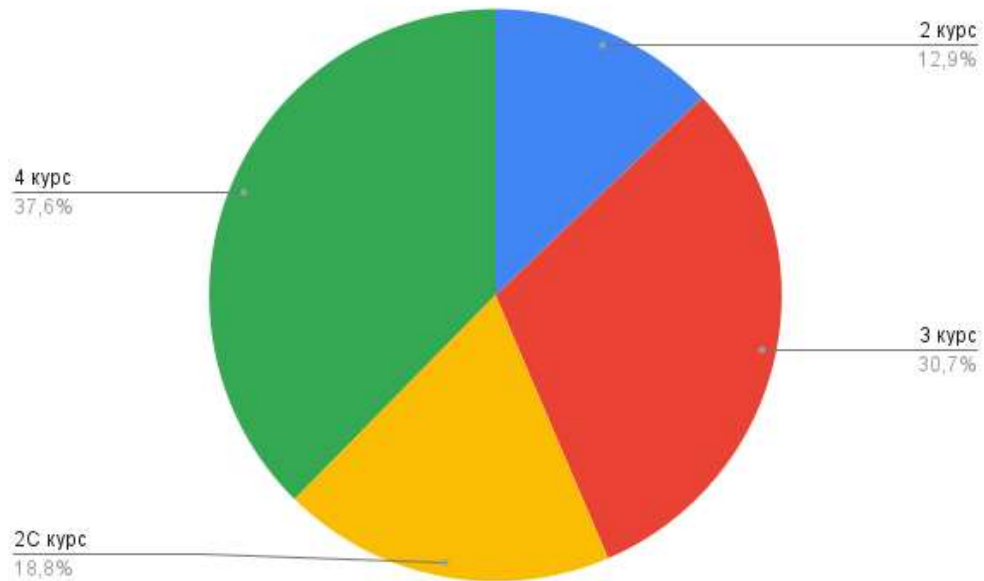

Рис. 1. Контингент респондентів (у відсотках)

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Облік і оподаткування» представлено у таблиці 1.

Таблиця 1-Оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Облік і оподаткування» (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	50	43,8	6,3	0	0
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	50	31,3	18,8	0	0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	56,3	25,0	18,8	0	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	50	43,8	6,3	0	0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	62,5	18,8	12,5	6,3	0
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	87,5	12,5	0	0	0
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	75,0	12,5	6,3	6,3	0
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	68,8	31,3	0	0	0
9	Організація в цьому навчальному році дистанційного навчання	62,5	25,0	12,5	0	0

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	81,3	12,5	6,3	0	0
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	81,3	18,8	0	0	0
12	Доступність графіків освітнього процесу та розкладів	87,5	6,3	0	6,3	0
13	Якість методичних матеріалів дисциплін на освітньому порталі ТДАТУ	75,0	18,8	6,3	0	0

Вищі оцінки (максимальна сума відсотків балами «5» і «4», по 100%) здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «Прозорість та чесність оцінювання знань», «Спрямованість дисциплін на майбутню професію», «Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах»

Менші оцінки (максимальні відсотки за балами «1» і «2» по 6,3%) здобувачами вищої освіти наступних критеріїв якості: «Співвідношення теоретичної і практичної частини», «Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)», «Доступність графіків навчального процесу та розкладів».

Загальну оцінку якості ОПП «Облік і оподаткування» здобувачами вищої освіти різних курсів представлено у таблиці 2. Вищі бали поставили здобувачі СВО «Бакалавр» 2 курсу (88,5% опитаних оцінили на 5 балів та 11,5% на 4 бали). Меншими балами оцінили якість ОПП здобувачі СВО «Бакалавр» 3 курсу (4,6% на 2 бали).

Таблиця 2 - Оцінювання якості ОПП «Облік і оподаткування» здобувачами вищої освіти різних курсів (у відсотках)

№ з/п	Курс, на якому навчається здобувач ВО	Бали				
		5	4	3	2	1
1	2 курс	88,5	11,5	0	0	0
2	2С курс	38,5	46,2	15,4	0	0
3	3 курс	55,4	26,2	13,8	4,6	0
4	4 курс	87,2	12,8	0	0	0

Інших пропозицій щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ здобувачі вищої освіти при опитуванні не запропонували.

2. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Якість викладання навчальних дисциплін першого та другого семестрів 2022-2023 навч. року за ОПП «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти було оцінено респондентами за 11 критеріями.

Аналіз 126 анкет за перший семестр (таблиця 3) та 58 анкет за другий семестр (таблиця 4) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності 71-90%.

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 1 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		79,0	12,1	4,3	1,1	3,5
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	80,2	10,3	4,8	0,8	4,0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	77,0	13,5	4,0	1,6	4,0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	78,6	13,5	4,0	1,6	2,4
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	81,0	11,1	4,0	0	4,0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	78,6	11,9	4,8	1,6	3,2
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		81,2	10,6	3,2	1,6	3,4
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	83,3	8,7	2,4	1,6	4,0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	80,2	11,1	3,2	2,4	3,2
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	80,2	11,9	4,0	0,8	3,2
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		79,6	10,1	5,3	1,6	3,4
1	Прозорість, зрозумілість і справедливність оцінювання	77,0	11,9	5,6	2,4	3,2
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	80,2	9,5	5,6	1,6	3,2
3	Доброчесність	81,7	8,7	4,8	0,8	4,0

Аналіз таблиці 3 показує, що респондентами в 1 семестрі 2022-2023 навч. року оцінені найвищими балами (максимальна сума відсотків за балами 5 і 4) в I розділі «Методичний рівень знань» наступні критерії якості: «якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі», «використовує сучасні та цікаві методи викладання»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі «Ставлення до здобувачів вищої освіти» - «доброчесність».

Меншими балами (максимальна сума відсотків за балами 1 і 2) в I розділі оцінені критерії: «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу,

виокремлює важливі моменти», «викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій»; в **II розділі** – «викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в **III розділі** – «Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **1 семестру 2022-2023 навч. року** в **43** анкетах, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендацій щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів:

- рухатись в тому ж напрямі.

Таблиця 4 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		91,4	6,9	1,7	0	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	91,4	6,9	1,7	0	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, видокремлює важливі моменти	89,7	8,6	1,7	0	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	93,1	5,2	1,7	0	0
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	91,4	6,9	1,7	0	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	91,4	6,9	1,7	0	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		92,0	6,3	1,7	0	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	93,1	5,2	1,7	0	0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	93,1	5,2	1,7	0	0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	89,7	8,6	1,7	0	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		92,0	6,3	1,7	0	0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	87,9	10,3	1,7	0	0
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	93,1	5,2	1,7	0	0
3	Доброчесність	94,8	3,4	1,7	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що респондентами в **2 семестрі 2022-2023 навч. року найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5)** оцінені в I розділі «**Методичний рівень знань**» наступні критерії якості: «Використовує сучасні та цікаві методи викладання»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше», «Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в III

розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «добročесність».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти»; в II розділі – «Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі – «Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **2 семестру 2022-2023 навч. року** в **20** анкетах, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів не надійшли.

Висновки

1. Моніторинг оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснювався з метою вивчення думок та оприлюднення результатів опитування на сайті провідної кафедри щодо відповідності ОПП їх запитам та потребам. В опитуванні прийняли участь 16 респондентів (31 %), опитування було проведено в 2 семестрі 2022-2023 навч. року за двома анкетами: «якість освітньої програми» та «якість викладання навчальних дисциплін» (перший курс опитування не проходить).

Оцінка якості представлено більшістю опитаних здобувачів СВО «Бакалавр» 2 курсу (88,5%) (які на початковому етапі навчання) та 4 курсу (87,2%) (на останньому етапі навчання) та 2С курсу (38,5%), 3 курсу (55,4%) відповідно.

2. Моніторинг рівня задоволеності здобувачами вищої освіти якістю ОПП «Облік і оподаткування» в ТДАТУ показав, що оцінка організації освітнього процесу за даною ОПП є достатньо високою. Найвищими критеріями оцінювання якості стали прозорість та чесність оцінювання знань та доступність графіків освітнього процесу та розкладів, що в сучасних дистанційних умовах доволі важливо для організації освітнього процесу та відкритості даних для здобувачів щодо розуміння процесу їх успішності.

3. Критерії якості «Співвідношення теоретичної та практичної частини» (6,3%), «Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо) (6,3%) «Доступність графіків навчального процесу та розкладів» (6,3%) було обговорено на засіданнях кафедри із здобувачами вищої освіти та стейкхолдерами.

4. Загальну оцінку якості викладання дисциплін за ОПП «Облік і оподаткування» здобувачами вищої освіти після I семестру 2022-2023 навч. року різних курсів представлено у таблиці 3. Найвищі бали (*найвища сума відсотків за балами 5 і 4*) у розділі «Методичний рівень знань» було надано здобувачами критерію

оцінювання «якість розміщення викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі» (81,0% та 11,1%) та «використовує сучасні та цікаві методи викладання» (78,6% та 13,5 %)); у другому розділі «Теоретичний рівень знань» - «організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо» (80,2% та 11,9 %); у третьому розділі – Ставлення до здобувачів вищої освіти - «доброчесність» (81,7% та 8,7 %).

Загальну оцінку якості викладання дисциплін за ОПП «Облік і оподаткування» здобувачами вищої освіти після II семестру 2022-2023 навч. року різних курсів представлено у таблиці 4. Найвищі бали (*найвища сума відсотків за балами 5 і 4*) у розділі «Методичний рівень знань» було надано здобувачами критерію оцінювання «використовує сучасні та цікаві методи викладання» (93,1% та 5,2 %)); у другому розділі «Теоретичний рівень знань» - «викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання диференційованого заліку/екзамену та інше» (93,1% та 5,2 %); у третьому розділі – Ставлення до здобувачів вищої освіти» - «доброчесність» (94,8% та 3,4 %).

5. Найменшими балами (*мінімальна сума відсотків за балами 5 і 4*) в розрізі I семестру 2022-2023 навч. року в **I розділі** було оцінено наступні критерії: «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, виокремлює важливі моменти», «викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій»; в **II розділі** – «викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання диференційованого заліку/екзамену та інше»; в **III розділі** – «прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

Найменшими балами (*мінімальна сума відсотків за балами 5 і 4*) в розрізі II семестру 2022-2023 навч. року в **I розділі** було оцінено наступні критерії: «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, виокремлює важливі моменти»; в **II розділі** – «Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо»); в **III розділі** - «прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

6. За підсумками проведеного моніторингу пропонуємо рекомендації щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ та викладання науково-педагогічними працівниками наступне:

- удосконалити роботу освітнього порталу ТДАТУ, яка дозволить здобувачам в режимі онлайн переглядати результати оцінювання;
- кураторам груп проводити кураторські години на початку кожного семестру навчального року на тему «Організація освітнього процесу в ТДАТУ», де наголошувати на актуальність та значимість ознайомлення здобувачів із графіком освітнього процесу, нормативною базою освітнього процесу, із критеріями оцінювання за всіма формами контролю протягом навчального року тощо;

- в робочій програмі навчальної дисципліни в розділі 8. «Інформаційні ресурси» розробникам програм обов'язково надавати електронне посилання на Силабус освітньої компоненти;
- проаналізувати попередні навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, щодо співвідношення теоретичної та практичної складових, їх націленості на сучасність;
- в рамках роботи Вищої школи педагогічної майстерності ТДАТУ залучати викладачів до навчання та ознайомлення з сучасними інноваційними технологіями навчання й виховання у вищій школі, впровадження в навчально-виховний процес ефективних методик та методичних прийомів, для вдосконалення професійних та методичних умінь та навичок тощо;
- надавати інформацію про останні досягнення в сфері бухгалтерського обліку та оподаткування.

Гарант ОПП «Облік і оподаткування» за першим (бакалаврським) рівнем освіти, к.е.н, доцент

Анна КОСТЯКОВА

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ, к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР